

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

A Magyar Optikus
Ipartestület ajánlásával

2001. május 22.

VIII. évfolyam, 18. szám

te ch n i k a

LG FLATRON®
www.flatron.com

HÁLÓS útravaló

6-8. OLDAL

www.comptech.hu

Phaser850 színes, szilárdintás nyomtató teljes élettartamára **ingyenes fekete festékkel!**

FOLDER TRADE

1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
T/F: 349-0140, 349-718
e-mail: folder@foldertrade.hu
honlap: www.foldertrade.hu

Kft.

Tektronix®

COLOR PRINTERS BY

XEROX

Válasszon egy kártyát!

LOWE LINTAS G&K

Van egy igazi világszámunk!

Fülkéből, otthonról, irodából:
Barangoló kártya a Matáv-tól.

Őn is elsajátíthat egy olyan kártyaszámot, amivel az egész világot bejárhatja! Ez a különleges kártyaszám a Matáv Barangoló kártyán található egy PIN kód társaságában. Ezzel a személyes kóddal az ország bármely pontjáról, bármilyen nyomógombos, vezetékes készülékről **hihetetlenül alacsony percdíjakkal telefonálhat külföldre**. A legnagyobb szennazáció azonban csak most következik. Külföldi, IP-n keresztüli hívás esetén ezentúl **nem Matáv-területekről telefonálva is élvezheti a Barangoló kártya fantasztikusan alacsony percdíjait**. További információ a 06 80 424 424 ingyenes zöldszámon. Barangoló kártya kapható a Matáv Pontokban, postákon, hírlapüzletekben, benzinkutaknál.

Barangoló kártyás percdíjak Magyarországról IP-n keresztül (Ft/perc áfával)

Ausztria, Németország, USA, Kanada	70
Olaszország, Franciaország, Nagy-Britannia és Észak-Írország	75
Hongkong	79
Kína, Tajvan	99

IP-hívásoknál a hangminőség gyengébb a megszokottnál.

• **matáv**

a szavakon túl

www.matav.hu

KORMÁNYZATI STRATÉGIA, meghirdetett pályázatok

► (Munkatársunktól) Stílszerűen, éppen a Távközlés Világnapján, május 17-én ismertetve Budapesten, az Infoparkban megtartott rendezvényen a kormány Nemzeti Információs Társadalom Stratégiáját dr. Stumpf István kancelláriaminiszter. A 3-5 éves időszakot átölelő program szervesen illeszkedik a Széchenyi Tervhez, mely megteremti a stratégia megvalósíthatóságához szükséges szervezeti és anyagi feltételeket.

A Széchenyi Terv 2001-ben 15-17 milliárd forintot különít el az információs társadalom kiépítését célzó pályázatokra, nem pályázat útján történő támogatásokra és közbeszerzésekre. Ennek első elemeként a Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Kormánybiztossága májusban hárommilliárd forint értékű támoga-

tási programot indít el. Ezen belül a magyar nyelvi informatikai technológiák fejlesztésére és alkalmazására 250 millió, az információs társadalom megvalósításában közreműködő civil szervezetek támogatására 1,6 milliárd forintot különítettek el. Az információs társadalom építését népszerűsítő, tudatosság-növelő, ismeretterjesztő kezdeményezések ösztönzésére 350 millió, míg az ezzel kapcsolatos hazai kutatások elősegítésére 200 millió forintot szán a kormányzat, melyet pályázatok útján kíván szétosztani. Ezen felül nem pályázatos támogatásként szerepel a Széchenyi Tervben a sorkatonák informatikai képzésének megszerzése, a fiatalok bünelkövetők képzésének támogatása és a továbbtanulni szándékozó roma diákok segítése.

Eastman Kodak Company kategóriában ért el első helyet, melynek eredményeként 1000 dolláros pénzzutalomban is részesült. Ebben a csoportban azokat a diákokat díjazták, akik a legeredményesebb módon hasznosították a fényképezőgépek és a mobiltelefonok módosított feladat, illetve egy tudományos projekt lényegének bemutatása során. Két éve Bernáth Gábor ScanGuruja, mely egy alacsony költségvetéssel megvalósítható PC-s háromdimenziós szkennelőszék, szintén elnyerte a személyi számítógép legjobb felhasználásáért járó első díjat.

ÚJABB magyar siker

► (Munkatársunktól) A Szilícium-völgy fogadta a jövő tudósait és fellátóit az Intel Nemzetközi Tudományos és Műszaki Versenyen (ISEF). A középiskolások részvételével zajló egyhetes tudományos olimpiát San Joséban, május 6. és 12. között rendezték meg.

Magyarország immáron harmadik alkalommal képviseltette magát a versenyen, ahol ismét szép magyar siker született. Hegedűs Ramon, a szombathelyi Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium diákja személyében az

KORRIDOR NETWORK – HÁLÓZATBAN A TARTALOM

► (Munkatársunktól) A KORRIDOR Internet-televíz Kft., a Korridor internetportál és a tv2 teletextrendszerének fejlesztője és működtetője eddigi eredményeiről, a számítógéphez és a televízióhoz kapcsolódó információs szolgáltatás jövőjéről számolt be a ma nap a sajtó képviselőinek. Kelemen Gábor, a cég ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a Korridor – www.korridor.hu – olyan horizontális portállal kívánják kifejleszteni, melynek emyőve alatt önálló, vertikális portálok hálózata működik. A jelenleg 19 vertikális portállal működő Korridor Network a Matesz, az AGB és a Medián auidja szerint

az elmúlt fél évben Magyarország harmadik leglátogatottabb portáljává nőtte ki magát. Az egységes technikai háttér, a közös rendszergazdák és fejlesztések az egész rendszer hatékonyságát növelik. A hálózat tagjai önálló, a KORRIDOR Internet-televíz Kft. és a site-okat eddig üzemeltető cégek által közösen létrehozott gazdasági szervezetek, melyek közül öt már jelenleg is működik.

Kelemen Gábor ezenkívül kijelentette, hogy az internet és a teletext közös fejlesztésével egy új, ma még nem létező, a tv2 médiatevékenységéhez jól illeszkedő médiumot kívának létrehozni.

enter

MI LESZ VELED, 3G?

Egyre-másra gyűlnek a viharfelhők a harmadik generációs mobiltelefon-hálózatok amúgy két égen (elnevezés a képzavarért). Spanyolországban, Japánban és Angliában is kénytelenek a szolgáltatók elhatalasítani a 3G bevezetését, mert ugyan a technológia készen áll, a hálózatok működőképesek lennének, de valahogy az UMTS-t használni képes telefonokat „még nem lehet az utcára engedni”. A készülékek szépek, sokat ígérnek, ám egyelőre még csak technológiai bemutatókon találkozhatunk velük. A helyzet megtévesztően hasonlít az egygel korábbi, kető és feledek generációknak nevezett GPRS bevezetésénél tapasztaltakra. Ilyen hálózat Magyarországon is működik, de a mobiltelefon-gyártók még mindig nem tudtak valóban megbízható, a kereskedelmi forgalomban nagy mennyiségben elérhető készüléket produkálni.

Visszatérve a 3G gyerekbetegségeire, a mobiltelefon egyik óshazájának számító Finnországban a következő főnök helyzet állt elő: az UMTS-licenccel azzal a feltétellel adták ki, hogy a hálózatok „fellepnek” az éter hullámaira 2002. január 1-jén. A Radiolinja nevű szolgáltató máris kényvezette ennek az időpontnak a megváltoztatását, míg a rivális Sonera kijelentette, hogy ő beindítja a szolgáltatást, igaz ugyan, hogy ezt akkor még senki sem lesz képes használni, a már említett mobiltelefonhiány miatt. Ugyanez a helyzet az Egyesült Királyságban a Manx Telecomnál és Japánban az NTT DoCoMónál. Mindkét cég készen állt a startra, de az utolsó pillanaton azért a telefonokban sikerült felfedezni szoftverhibákat, amelyek miatt a készülékek cellaváltáskor megszakítják a kapcsolatot – ami valljuk be, több mint kellemtelen. Mivel az ilyen hibák kijavítása nem egyszerű folyamat, az új kor hajlana csak ószre várható.

Lehet, hogy mire Magyarország is készen áll majd az UMTS-re, addigra ez a probléma megoldódik?

Rosta Gábor

A Computer Technika honlapján (<http://www.comptech.hu>) naponta Friss hírek címmel jelennek meg az 1/1 igazgat hazai és külföldi eseményéről szóló rövid tudósítások, hírek.

COMPUTER

A Népszabadság informatikai magazinja | Internet: <http://www.comptech.hu> | Lapalaptól: **PersonArt Kft.**, A szerkesztőbizottság elnöke: **LŐNYAI LÁSZLÓ** | Felelős szerkesztő: **SELESZT FERENC** | Szerkesztő: **TÓTH IBOLYA** | Laptípus: **FÁBIÁN ISTVÁN** | Tervezőbizottság: **RÉTI ATTILA** | Tördelésvezető: **RÁBÓVÖLGYI KORSÓS IBOLYA** | Munkatársak: **DUSA GÁBOR, FÜLÖP NORBERT, ROSTA GÁBOR** | Címlap: **DESIGN-R** | Médiaigazgató: **SZALADNYA KRISZTINA** | Népszabadság Részvénytársaság: **MARTIN FELDENKIRCHEN** vezérigazgató, felelős kiadó: **KORDA SÁNDOR** vezérigazgató | Szerkesztőség és reklámiroda: **PersonArt Kommunikációs Ügynökség**, 1141 Budapest, Komáromy u. 5-7. Telefon: 469-3030. Fax: 469-3040 | Webdesign: **Big Byte Bt.** | E-mail: comptech@comptech.hu | Nyomda: Révai Nyomda Kft. | ISSN 1418-2432

MEMBER OF
IVSZ
I R S A

TÉVÉFÜGGŐ magyarok

► (MTI) Az egész világon egyre hosszabb a tévékészülékek előtt eltöltött idő tartama. Nyugyelország sem kivétel e jelenség alól, Magyarország pedig Európában e növekedési lista élén áll – derül ki az Eurodata Worldwide nevű cég legújabb adataiból. Az említett cég 62 országban 1,2 millió televíziónézőt kérdezett meg, majd az adatokat összevetette az 1999-es hasonló felmérés eredményeivel. Az átlagos növekedés ugyan nem nagy, de a vizsgált országok csaknem felében a nézők naponta 20 percet többet töltöttek a képernyő előtt, mint két évvel ezelőtt.

A „nézőpercek” növekedésében (napi 26 perc) a Dél-afrikai Köztársaság a világelső, az európai rangsor elején pedig a Magyarok állnak (napi 4 óra 9 perc, 17 perces növekedés). A legtöbb időt (ez nem meglepetés) az amerikaiak töltik a képernyő előtt (4 óra 26 perc), utánuk a mexikóiak következnek (4 óra 23 perc). Az egyetlen kivétel (az egész világon) Csehország, ahol 1999-hez képest 5 perc csökkenést állapítottak meg (napi 3 óra 3 perc). Cseh szakértők ezt azzal magyarázzák, hogy az internet és egyéb korszerű médiumok kiszorítják a televíziót, különösen amióta a legnagyobb kereskedelmi csatorna, a TV Nova – az amerikai befektetővel történt szövetés után – pénzügyi gondokkal küzd. Ráadásul a konzervatív közzszolgálati televíziót nem kedvelik a cseh nézők, a TV Prima műsora pedig egyszerűen gyenge.

36 – halasztás

► (Munkatársunktól) Az Egyesült Királyság legnagyobb mobilszolgáltatója, a British Telecom leányvállalata, a Manx Telecom elhalasztotta harmadik generációs mobilszolgáltatásának beindítását. Hírek szerint a várhatóan három hónapos késedelem oka, hogy szoftver-problémákra bukkantak az NEC által szállított mobilkészülékekénél, pontosabban a telefonok cellaváltáskor bontják a vonalat. Ha sikerül a vállalkozás, a British Telecom elsőként indíthatna volna el 3G-szolgáltatását, ám akarsék korábban a japán DoCoMo, a kiforratlan készülékek ezt egyelőre meghiúsították.

MINDEN 12. EMBER

mobil-előfizető

► (MTI) A Föld minden 12 lakosából egy már rendelkezik GSM-telefonnal, így ma már világszerte több mint félmilliárd mobiltelefon használtnak – tette közzé adatait a GSM Szövetség, a mobilágazat nemzetközi testülete és az EMC World Cellular Database mobilkutató szervezete. Az összes GSM-üggyfél közel 40 százaléka Európán kívül él, ami tükrözi a GSM fokozódó globalizációját. A legtöbb GSM-felhasználóval rendelkező ország jelenleg Kína, mintegy 82,4 millió ügyféllel. A GSM az amerikai földrészen is hatványozottan terjed. Észak-Amerikában már több mint 10 millió GSM-telefon található. Az ATÚT Wireless, a Rogers Wireless és több más, jelentős szolgáltató nemrégiben úgy döntött, hogy a digitális TDMA-hálózatot GSM-szolgáltatásokkal fedik le, s ez várhatólag felfoldja a GSM elterjedtségét az Egyesült Államokban.

Magyarországon jelenleg mintegy 3,65 millió mobil-előfizető van: ebből 1,94 millió a Westel Mobil Távközlési Rt., 1,45 millió a Pannon GSM Távközlési Rt., míg 0,26 millió a Vodafone ügyfele. A GSM-technológia, amelynek segítségével a mobiltelefon-használók 168-nál is több országban barangolva egyetlen készülékkel és egyetlen globális telefonszámon bonyolíthatnak le hívásokat, immár a világ digitális mobiltelefonjainak több mint 70 százalékát uralja. A másik három digitális technológia, a PDC, a CDMA és az USTDMA teszi ki a fennmaradó 30 százalékot.

WINDOWS XP:

októberi megjelenés

► (Munkatársunktól) A Microsoft legújabb operációs rendszere, a Windows XP várhatóan 2001. október 25-től lesz megvásárolható. A bevezetést óriási marketingkampány kíséri majd. A termék két kiadásban jelenik majd meg: otthoni felhasználásra a Microsoft a Windows XP Home Editiont, bármilyen nagyságú vállalati környezetbe, kliensoldalra a Windows XP Professional Editiont ajánlja. Az IDC szerint a kereskedelmi forgalomba

kerülés után egy éven belül mind az otthoni, mind a vállalati környezetbe szánt operációs rendszerekből jóval többet fognak értékesíteni, mint amennyit eladtak a korábbi kiadású termékekből a bevezetést követő egy éven belül. A Windows XP megbízhatóságát a Microsoft szerint a Windows 2000 kódra történt továbbfejlesztések garantálják. Az új operációs rendszer sokkal feladatcentrikusabb lesz. Egyszerűbb és letisztultabb felhasználói felülettel rendelkezik, s tág teret ad az egyéni kreativitásnak.

TÖBB MINT fülke

► (Munkatársunktól) A mobiltelefon terjedésével sokat vesztek népszerűségükből a telefonfülkék, így, miközben fenntartásuk folyamatos kiadást jelent, a szolgáltatók egyre kevesebb bevételre számíthatnak ezekből. Ausztria legnagyobb vezetékes szolgáltatója, a Telekom Austria szerint a fülkéket hiba lenne véglegesen leírni, legfeljebb szolgáltatásait kell a kor igényeivel igazítani. Éppen ezért a cég a fülkéket internetterminálokkal szereli fel, így a betérők chatelhetnek, oldalakat nézgethetnek, levelezhetnek, üzeneteket küldhetnek a mobiltelefonokra, percenként 1,5 schillingért, míg az internetes rádió- és tévémsorok letöltése 3 schillinget kóstál. A világhálós barlangos tehát nem olcsó mulatság, hiszen a legkisebb bedobható érme 10 schilling, ám természetesen nemcsak készpénzben, de hitelkártyával is lehet fizetni.

E HETI KÉRDÉSÜNK

Mi a Kerberos?

1. Ingyenes állománytömörítő segédprogram
2. Hálózati hitelesítési protokoll
3. Grafikai program

(7 pont)

A HÉT MONDÁSA

Semmilyen szél nem jó annak,
kinek nincs
céltul kiszemelt kikötője.

Montaigne

Bónusz 2 pont

2001. 05. 22.

INDEX

ALTERNATÍV megoldások

A telefóniában is versenyezni akar a PanTel

A LIBERALIZÁCIÓ KÖZELEDTÉVEL EGYRE TÖBBET HALLANI AZ ALTERNATÍVNAK NEVEZETT TÁVKÖZLÉSI SZOLGÁLTATÓKRÓL. HALLATJÁK SZAVUKAT A EGYSÉGES HÍRKÖZLÉSI TÖRVÉNY ELŐKÉSZÍTÉSE SORÁN, RENDSZERESEN ÜLÉSEZIK AZ ALTERNATÍV TÁVKÖZLÉSI KERESZTAL, A TÉF (TÁVKÖZLÉSI ÉRDEKEGYEZTETŐ FÓRUM), ÉS FEJLESZTÉSEKKEL, FELVÁSÁRLÁSOKKAL KÉSZÜLNEK A NAGY MEGMÉRÉTTETÉSRE, A SZABAD VERSENYRE.

▶ A PanTel Rt. mindezeket túl a vállalat növekedési pályájával összhangban a vezetési struktúrát is továbbfejlesztette az egyre bővülő feladatok ellátása céljából: Törő Csaba lett a PanTel újonnan kinevezett operatív vezérigazgatója Horváth Pál vezérigazgató mellett. A két funkció jól kiegészíti egymást: a vezérigazgató felel a stratégiai, vállalati szintű kérdésekért és képviseli a céget. Az operatív vezérigazgató feladatköre inkább a PanTel Rt. belső ügyeire összpontosul, ő gondoskodik az éves terv teljesítéséről, úgymond a vállalat mindennapjainak üzletmenetéről és az üzletfejlesztés irányításáról.

A liberalizációra való felkészülés finisében érkezett a hír: a PanTel fő tulajdonosa, a holland KPN eladja részesedését.

– Felkészülésünket nem befolyásolja a jövőbeni tulajdonosváltás – mondta Törő Csaba. – A napi munkába eddig sem szőlt bele a többségi tulajdonos, ez nyilván így lesz a jövőben is. Az alapító szakmai értelmében ugyanis csak azokrát befektető veheti meg a KPN részét, és ez garantálja a jövőbeni tulajdonos hosszútávú érdeklését. Anyagi helyzetünk stabil, az idén februárban felvett nyolcvanmillió eurós banki kölcsön éveik biz-

tosítja a vállalat továbbfejlesztésének kerekeit.

A fejlesztés ugyanis nem állhat le. Elkészült a 3700 kilométer hosszúságú üveg-szál-as gerincvezeték, Budapest és a megyeszékhelyeken kívül már a nagyobb városokban is közvetlen optikai összeköttetést tud a PanTel biztosítani. Már több mint egy éve megnyitott és zökkenőmentesen üzemel a cég világszínvonalú hálózatüzemeltetési központja is.

A szolgáltatási portfólión belül a hangátvitel egyre nagyobb hangsúlyt kap. Ez utóbbi okozhat némi meglepetést, mert a PanTel Rt.-t eddig elsősorban az adatkommunikációs szolgáltatásairól ismerték. Törő Csaba szerint a piaci választékot mindenképpen érdemes kibővíteni a „hagyományos” telefóniával is. Az ügyfelek ugyanis teljes megoldást akarnak, és az optikai gerinc-hálózatnak úgymond mindegy, hogy milyen jel megy át rajta. Természetesen a telefonszolgáltatásnál már a legkorszerűbb, IP

(internet protokoll) alapú kapcsolópontokat használják. A PanTel egyszerűen átlépte a klasszikus vonalkapcsolási technológiát adat- és beszédátvitelben egyaránt. A szolgáltatásintegráció a legmodernebb IP- és ATM-technológiák bázisán, a csomagkapcsolás elvén történik.

– A beszédszolgáltatásban is elsősorban a nagy- és közepes méretű vállalatok igényeinek kielégítése a célunk, továbbá az úgynevezett SME-szektoré – mondta az operatív vezérigazgató. – Eddigi, hároméves tevé-

LAN hálózati környezetben is működik. Kiváló példát szolgáltatnak erre az ügyviteli és az úgynevezett intranetes alkalmazások (belső levelező- és hírszolgáltató rendszerek), amelyek közös hálózatot használnak. De nemcsak számítógép-hálózat van mindenhol, hanem telefonalközpont és az ehhez kiépített hálózat is. Ma már egyre több helyen nincs különbség a számítógép- és a beszédhálózat között, sőt a hagyományos alközpontok helyét is kezdi átvenni az IP-alapú kapcsolók. Ez már egy telefonnyelven belül is jelentős költségszökkenést eredményez, és különösen nagy lesz a megtakarítás, ha több telephelyet lehet összekapcsolni ugyanazon az infrastruktúrán.

A virtuális magánhálózatnál (a PanTelnél ezt PanConnectnek nevezik) nincs szükség a drága összeköttetések kiépítésére, amelyeken ráadásul a nap jó részében nincs is adatforgalom. Ehelyett a szolgáltató internetrendszerét használják, természetesen másokkal közösen. De ezt a felhasználó nem érzékeli, számára úgy tűnik, a saját, külön hálózatán dolgozik. Ezzel a szolgáltatással egyszerűen kapcsolhatják össze telephelyeiket egységes, integrált hang- és adatátviteli hálózatba. Ezt a megoldást egyre több magyarországi vállalat is használja. Különösen a multinacionális cégek kedvelik a VPN-t, mert a nemzetközi forgalomban ezzel jelentős költséget takarítható meg. 2001 elejéig a PanTel több mint 500 ügyfelet kapcsol be a hálózatába, ezek közül több a saját ágazatában vezető vállalatnak, illetve intézménynek számít.

kenységünk során az ő igényeikre figyeltünk, és elsősorban ezt a kört kívánjuk kiszolgálni a jövőben is.

A PanTel legnépszerűbb szolgáltatása jelenleg a virtuális magánhálózat, a VPN (Virtual Private Network). A helyi számítógép-hálózatok ma már rendkívül elterjedtek, gyakorlatilag nincs olyan közepes vagy annál nagyobb vállalat, ahol ne működne valamilyen adathálózat (LAN). A konvergencia jegyében az informatikai piac is egyre több olyan alkalmazást kínál, amely

HÁLÓS útravaló

NYARALÁSUNK
MEGSZERVEZÉSEKOR SEMMIT
NEM ÉRDEMES
A VÉLETLENRE BÍZNI, HISZEN
ELÉG EGY APRÓ HIBA ÉS ODA A
FELHŐTLEN PIHENÉS.
AZ ELŐRELÁTÓ
INTERNETEZŐK MA MÁR ÚGY
VÁLASZTHATJÁK KI ÚTI
CÉLJUKAT, FOGLALHATNAK
SZÁLLÁST, NÉZHETNEK
MENETRENDEKET,
CSEMEGÉZHETNEK
AZ UTAZÁSI IRODÁK
AJÁNLATAI KÖZÖTT, HOGY KI
SEM MOZDULNAK OTTHONRÓL.

▶ A kutatást érdemes a turisztikai portálok ajánlataival kezdeni, hiszen a információkat itt egy helyen, tematikus rendszerben, koncentráltan találhatjuk meg. A bor-, a gyógy- és a falusi turizmus szerelmesei ugyanúgy olvashatnak itt ajánlatokat, mint azok, akik lovagolni szeretnének vagy kastélyok, kúriák

tetlen adathalmazokat, link-gyűjteményeket találunk, hanem egy keresésválaszték második percek alatt kiválaszthatjuk a számunkra legmegfelelőbb ajánlatokat. A gazdag választéka jellemző, hogy a site-on több mint ezer kiadó szobáról, házról, nyaralóról és tanyáról találunk információkat, melyeket mintegy három ezer fotó tesz szemléletesebbé. Ha megtaláltuk, amit kerestünk, és az adott szállás kínál ilyen lehetőséget, helyünket akár azonnal lefoglalhatjuk.

A szálladai választék is bőséges, hiszen 2400 szálloda, panzió és ifjúsági szállás ajánlata szerepel az oldalon, bár ezek alig tízedénél van mód interneten szobát foglalni, a

többinél marad a jól bevált telefon vagy fax.

A Travelport.hu site-ján a magyarországi fürdők és gyógyfürdők külön katalógusban szerepelnek. Az eligazodás nem jelenthet problémát, hiszen nemcsak név és település, de a fürdők jellege – gyógy-, termál-, strand-, élmenyfürdő, gyógykórház, gyógyszálló, gyógybarlang – szerint is kereshetünk. Az egyes fürdőkről képekkel illusztrált anyagokat találunk, ahol megnézhetjük áraikat, nyitva tartásukat, valamint kínált szolgáltatásait.

Egyszerűsíti a keresését, ha megadhatjuk, hogy az ország mely részén, milyen jellegű szállást szeretnénk. Bejelölhetjük kívánalmainkat, például, hogy legyen kaszinó, bár, uszoda, lovaglási lehetőség, netán internet-csatlakozás a hotelben. Ami igényeinkkel érdemes csinjánjában, mert megadja előfordulhat, hogy egy szállás sem marad fenn a rostán. Akik magányosak és partnert keresnek útkijukat, a www.nagyutazas.hu oldalon több tucat ajánlat között válogathatnak, illetve ha nincs megfelelő, saját hirdetéssel is próbálkozhatnak.

Utazással kapcsolatos oldalak

GÉPIÁRMŰKÖLCSÖNZÉS:

<http://www.extra.hu/kulonjarat/> - buszok, mikrobuszok kölcsönzése
<http://www.budget.hu/> - Magyarországi legmagyobb autókölcsönzője
<http://www.gascar.hu/> - bolatoni autókölcsönző
www.surent.hu/ - kisbuszok, haszongépjárművek, személygépkocsik
TÉRKÉPEK
<http://kiut.net/ikiut/Hu/terkepfo.html>

- Közép-Kelet-Európa interaktív térképe
<http://lexicoorient.com/e/o/atlas/index.htm> - Közép-Kelet és Afrika interaktív térképe
<http://www.mapquest.com/> - a világ országainak térképei, útvonalajánlások
www.worldtimezone.com/ - világlógó térképek
<http://terraserver.microsoft.com/> - térképek (angol nyelvű)
http://www.lib.utexas.edu/Libs/PCL/M/ap_collection/ - világvárosok térképei

PORTÁLOK:

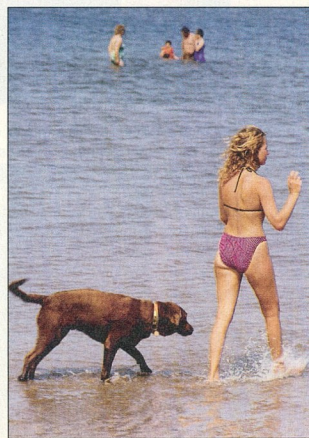
www.travelport.hu/ - szállásthelyek, bel-földi időlesek, praktikus információk
www.nagyutazas.hu/ - repülőjegyek, buszjératok, autóbérlés, szállások, biztosítás
www.letsgo.hu/ - online utazási iroda
MENETRENDEK:
www.elvira.hu/ - MÁV-menetrend
www.mahart.hu/ - hajózás
www.volan.hu/ - nemzetközi buszjáratok
www.malev.hu/ - menetrend, helyfoglalás

íránt érdeklődnek. A portálok legnagyobb előnye, hogy mivel több szálloda, vendéglátóhely vagy utazási iroda ajánlatait is tartalmazza, ezek könnyen összehozhatók. Ha az ajánlatok valamelyike elnyerte a tetszésünket, akkor közvetlenül az adott irodával, szállóval kell felvennünk a kapcsolatot, hiszen a portálok feladata csak a kínálati oldal összegyűjtése, közvetítése.

Hazai tájakon

Az első ilyen jellegű hazai portál a Magyar Idegenforgalmi Weboldal volt, mely jelenleg az Origo portál szárnyai alatt, Travelport.hu – www.travelport.hu/ néven működik.

Azok, akik az itthoni szállásthelyekre kíváncsiak, könnyen találhatnak maguknak megfelelőit a több száz kemping, magán-szállás, gyógyfürdő között. Az oldal erőssége, hogy az egyes menüpontokban nem kezelhe-

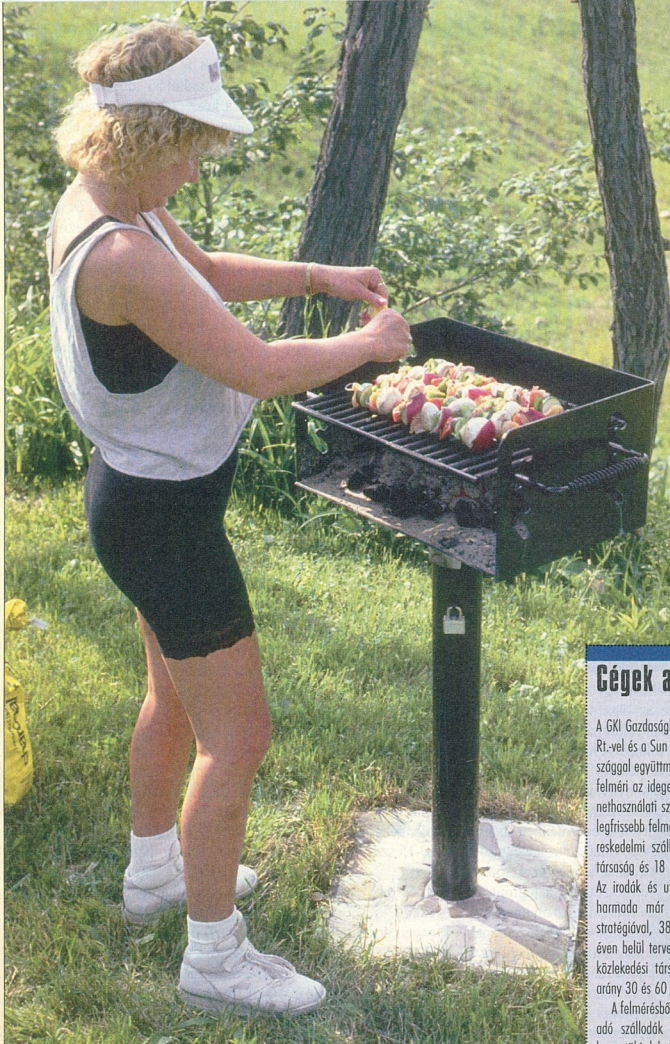

Menetrendek, bérelt autók

Amennyiben nem saját autónkkal kelünk útra, valamilyen utazási eszköz, vonat, busz vagy repülő után kell néznünk. A MÁV bel-földi menetrendjének elektronikus változata, az Elvira, CD-n és interneten keresztül egyaránt elérhető. Az Elvira rendkívül könnyen használható, mindössze az indulási helyet, illetve a célállomást kell megadnunk, és máris megkapjuk a megfelelő vonatok listáját, menetidővel, állomásokkal. Az oldal egyetlen hiányossága, hogy egyelőre nem vásárolhatunk, illetve foglaltathatunk jegyet az interneten, ám a cég már tervezi a szolgáltatás bevezetését.

Ami a buszos utakat illeti, a Volán – www.volan.hu/ – egyelőre csak nemzetközi járatainak menetrendjét tette fel a hálóra, és helyeket foglaltatni ezen az oldalon sem lehet.

A repülővel utazók a Malév – www.malev.hu/ – site-ján már korábban is hozzáférhettek a légitársaság menetrendjéhez, a bel-földi irodák és a külföldi képviselet címeihez. Újdonság viszont a cég on-line helyfogl-

kor a megtett kilométerek után felírat kell fízetnünk. Bármelyik megoldás mellett döntünk, a biztosítási díjat semmiképp nem spórolhatjuk meg, ami a gépkeosi kategóriájától, valamint attól függően, hogy Magyarországra vagy külföldre kívánunk utazni, más-más összezeget jelent.

Specialitások

Különlegességekből, specialitásokból sincs hiány az interneten. A Magyar Lovas Turisztikai Szövetség honlapján – <http://www.equi.hu/hun/> – nemcsak a lovaglóhelyek elérhetőségeivel, szolgáltatásaival ismerkedhetünk meg, de más, a sporttal kapcsolatos információkat is elérhetünk. Aki még nem tud, ám szeretne megtanulni lovagolni, az is találhat magának megfelelő programot az interneten. A soproni Lomnici lovasiskola – <http://www.nexus.hu/lomnici-lovasiskola/> – például gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt kínál lovaglóleckéket. Akit érdekel, még fjszátot is tanulhat, sőt, ha valaki saját lovat szeretne, megnézheti, milyen állatokat kínálnak éppen eladásra.

A falusi turizmus ugyan még gyerekcipőben jár, néhány ajánlattal azért a hálón is találkozhatsz. Például a <http://www.agroservice.hu/cspikehaz1.htm> oldalon a Kozárd és Hollókő környéki vendéglátók ajánlataival ismerkedhetünk meg. Am egyelőre on-line helyfoglalásra

Cégek a neten

A GKI Gazdaságkutató Rt. – a Webigen Rt.-vel és a Sun Microsystems Magyarországgal együttműködve – negyedévente felméri az idegenforgalmi szektor internet-használati szokásait, vörakozásait. A legfrissebb felmérésben összesen 49 kereskedelmi szálláshely, 10 közlekedési társaság és 18 utazási iroda vett részt. Az irodák és utazásszervezők mintegy harmada már rendelkezik internetes stratégiával, 38 százaléuk pedig 1-2 éven belül tervezi ilyen kidolgozást. A közlekedési társaságoknál ugyanez az arány 30 és 60 százalék.

A felmérésből kiderült, hogy a válaszadó szállodák többségénél interneten keresztül is lehet szobát foglalni. Az adatok szerint az elektronikus szobafoglalások már ma is a forgalom 6-7 százalékát adják, ami a következő egy évben várhatóan tovább emelkedik majd.

lalási rendszere, melyen keresztül bármely Budapestről induló járatra lehet jegyet foglalni. Annak ellenére, hogy a rendeléshez meg kell adnunk valamely bankkártyánk adatait, ez csak a regisztrációhoz szükséges, fizetni személyesen kell, amikor az általunk kiválasztott Malév-irodában átvesztük a jegyeket.

Magyar légítársaságról lévén szó, meglepő, hogy a járatokat és az árakat tartalmazó oldalak, valamint a helyfoglalási rendszer csak angol nyelven érhetőek el. Aki nem boldogulnak az angollal vagy elbizonytalanodnak az úrlap kitöltése közben, mindössze a sűgő menüpont magyar nyelvű segítségére támaszkodhatnak.

Azoknak, akik a Dunán, a Tiszán vagy netán a Balatonon szeretnének hajózni, mindenképpen érdemes ellátogatniuk a Mahart –

www.mahart.hu – oldalára, ahol megtalálhatják a cég járatainak menetrendjét.

Azok, akik saját autótval, netán egyszerűen csak a buli kedvéért bérelt autótval, mikrobuszsal kelnek útra, szintén találhatnak megfelelő oldalakat. A Webtravel utazási iroda oldalán például – <http://www.webtravel.hu/hun/gkarak.htm> – nagyságtól és típustól függően öt kategóriából választhatunk. A bérleti díj attól függ, hogy egy-egy napra, hétvégére, netán egész hétre kölcsönzünk autót, hiszen hosszabb távra kedvezőbbek a napidíjak. Ha hosszú, esetleg külföldi útra indulunk, érdemes olyan konstrukciót választanunk, mely korlátlan kilométer-használatot tartalmaz. Amennyiben rövidebb távolságra megyünk, praktikus az olcsóbb bérleti díjakat választanunk, ám ilyen-

re nem számíthatunk senki, aminek legfőbb oka, hogy a vidéki porták többsége infrastruktúrárt illetően meglehetősen mostohán áll, így az on-line rendelés fogadásához szükséges internet-hozzáférés is nagyon ritka. Érdekes módon egy Mohács-szigeti tanya tulajdonosa egészen jó lappal van jelen a hálón, hiszen saját honlapján – <http://www.mocomp.hu/falusi/> – nemcsak az általa nyújtott szolgáltatásokat, a környék látványait is ismerhetjük meg, de akár e-mailben azonnal helyet is foglalhatunk magunknak. A falusi turizmus iránt érdeklődőket érdemes az utazási portálokon is széténeznük, itt többnyire külön menüpontban szerepelnek az ilyen jellegű ajánlatok.

Fülöp Norbert
fnulop@comtech.hu

ÚTVONALTERVEZÉS 2001

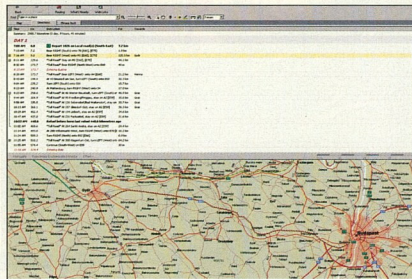
KÜLFÖLDI UTAZÁSRA KÉSZÜLÜNK, MÉGPEDIG NEM REPÜLŐVEL, VONATTAL VAGY AUTÓBUSZSAL, HANEM GÉPKOCSIVAL. A „RÉGI IDŐKBEN” ILYENKOR ÖSSZEÜLT A CSALÁD, ÉS CERUZÁVAL, PAPÍRRAL, RADÍRRAL, TÉRKÉPPEL A KÉZBEN HOSSZASAN MEGTERVEZTÉK AZ ÚTVONALAT. MÁRA EGYSZERŰSÖDÖTT A DOLOG, A SZÁMÍTÁSTECHNIKA, AZ INTERNET TÁLCÁN KÍNÁLJA A MEGOLDÁST.

► Egy szoftver nem olcsó mulatság, valószínű, hogy a legelszántabb világjárók sem szívesen vesznek meg több tízezer programot azért, hogy évente egyszer-kétszer használják azokat. Az igazi felhasználók a sokat utazó üzletemberek lehetnek inkább, akik bárhol – akár útközben, a laptopjuk segítségével is – kihasználhatják a tudást. Azok számára, akik a rendes évi nyaralást szeretnék megtervezni, sokkal hasznosabbnak vagy legalábbis költségkímélőbbnek bizonyulhatnak az interneten található, hasonló szolgáltatást nyújtó interaktív webhelyek.

Microsoft Autoroute

Az útvonaltervező programok közé tartozik például a Microsoft Autoroute Express 2001 is, melynek európai kiadását sikerült kipróbálni. A szoftver több mint 2,5 millió kilométernyi úthálózatról tartalmaz információt. A térkép magába foglalja az egész kontinent, ide értve Nagy-Britanniát, Izlandot, Oroszország európai részét, Törökországot, Örményországot és Azerbajdzsánt is. A térkép három nézetben vehető szemügyre, mégpedig földrajzi, politikai és hagyományos, az utakra koncentrált formátumban. Egy nyeddig, szimpla üzemmód is van, ha túl sok információt találnánk a rajzon.

A program természetesen nem csak útvonaltervezésre képes, a CD-n igen tekintélyes mennyiségű másfajta adatot is találunk. Így

például egy adott országról elolvashatjuk szinte az összes fontosabb tudnivalót, legyen az akár földrajzi, gazdasági vagy a kultúrális kapcsolatos. A hasznos adatok között megtalálhatjuk például az üzletek (általában véve érvényes) nyitvatartási idejét, vagy akár az olyan, a jó közérzethez fontos információkat is, mint amilyen az éttermekben elvárt borralavó mennyisége (magyar vonatkozásban ezt 10-15 százaléknak adja meg az Autoroute Express).

Természetesen a legfontosabb kérdés: hogyan működik az útvonaltervezés? Ennek kipróbálására egy elképzelt spanyol tengerparti nyaralást terveztünk meg. Az útvonal két végpontja Budapest és Malaga. Mivel én Törökországba lakom közel, így Budapestben belül is ezt a pontot jelöltem ki. Ez jó teszt egyben arra is, elég intelligencia szorult-e a programba, ahogy kialakítja a Budakeszi felé vezető „levágó” utat. Kijelenthetem, hogy nem tette.

Az autó fogyasztását is figyelembe véve, a program a javasolt tankolási időpontokat is megadja. Mivel a kész „trip”-et legnagyobb sajnálatomra nem volt lehetőségem ellenőrizni, így el kell fogadnom, hogy valóban a legrövidebb megoldást választotta a szoftver. Az elkészült útvonalat kinyomtathatjuk, mégpedig igen részletes utastípusokkal és térképekkel együtt. Amennyiben rendelkezünk egy Windows CE-alapú elektronikus titkárval (PDA-val), akkor a Pocket Streets nevű kiegészítő programmal arra is áttölthetjük az útvonalat. A GPS-berendezésok – természetesen – a program támogatja. (Bár itt most egy Európán átvívó útvonal megtervezéséről volt szó, kíváncsiságból kipróbáltam, mennyire részletes a program Magyarország-ismereete. Szerencsére ez sem ad okot panaszra: a Budapest és a Vas megyei Pankasz közötti 250 kilométeres utat is teljes biztonsággal találta ki.)

Mit tehet az, akinek nincs igazán szűksége egy ilyen programra? Számukra az internet nyújthat megoldást, az előbbieken említett útvonaltervező webhelyek segítségével. Ezek közül mutatunk be most néhányat.

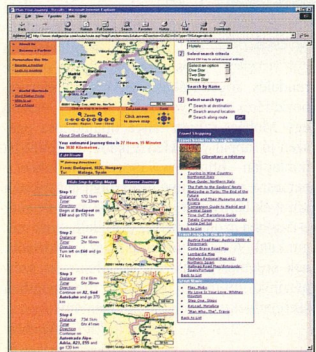
Netes megoldások

Első a sorban a Shell által üzemeltetett GeoStar-szolgáltatás, melyet a www.shell-geostar.com címen érhetünk el. A site-on, mely több nyelvet (többek között angol, német és francia, hogy csak a legfontosabbakat említsem) ismer, az útvonaltervezés mellett sok egyéb dolgot is találhatunk, így például Európa több városáról viszonylag részletes térképet, sokféle helyi információt és így tovább. Külön érdekesség, hogy a szolgáltatás bizonyos része WAP-on keresztül is elérhető, így az útvonalkereséstől az olyan jellegű kérdésekig is, mint amilyen a szállodafoglalás vagy a tankolás.

Meglepő módon a Budapest–Malaga útra szinte egyező útvonalat kaptunk a Microsoft programjával. A megtervezett útvonalat apró magyarzó térképekkel együtt kinyomtathatjuk, illetve egy „gombnyomással” megfordíthatjuk, így megkapva a visszautat is.

Következő „helyszín” az easyTOUR, mely angolul és németül érhető el a easytour.dstaedtler.de címre kattintva. A szolgáltatás érdekessége, hogy például a Budapestben belüli irányítószámokat is ismeri. Itt csak listák kapunk, térképet nem. A német változat egyenként WAP-os telefonról is elérhető.

Kizárólag németül beszél az Opel, viszont az easyTOUR-ral szemben térképen is nyom követthetjük a kiszámolt útvonalat, de nem kapunk olyan profi nyomtatási lehetőséget, mint a Shellnél.

Segítség a vezetéshez

Az útvonalhoz nemcsak a végpontokat lehet megadni, hanem közbülső szakaszokat is. További adatként beírhatjuk a tervezett sebességünket különféle úttípusokhoz (autópálya, autótűt és így tovább), a kocsink fogyasztását, a vezetésre szánt időt és így tovább. Ha mindezek megvannak, akkor négyféle útvonal közül választhatunk. Ezek sorban: a leggyorsabb, a legrövidebb, a mi szempontjaink szerint ideális (például nincs benne fizetős autópálya), valamint egy „tájékozó” útra. A program által javasolt útvonal (a leggyorsabb) 2988,7 kilométer hosszú, és várhatóan egy nap és kilenc óra alatt sikerül letérnünk!

FOGYASZTÓI SZOKÁSOK

a liberalizáció után

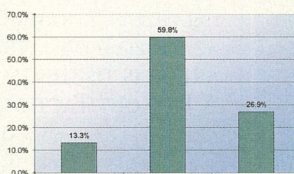
BŐ FÉL ÉVVEL A TÁVKÖZLÉSI PIAC LIBERALIZÁCIÓJA ÉS KÖZVETLENÜL AZ EGYSÉGES HÍRKÖZLÉSI TÖRVÉNY ELFOGADÁSA ELŐTT MÉG MINDIG NEM TUDNI, MILYEN HATÁSA LESZ A PIAC FELSZABADÍTÁSÁNAK. MIKÖZBEN A KONCESSZIÓS VAGY EZEK LEENDŐ VERENYTÁRSAI, AZ ÚGYNEVEZETT ALTERNATÍV TÁVKÖZLÉSI CÉGEK FELKÉSZÜLÉSÉRŐL AD HÍRT A SAJTÓ, AZ ÜGYFELEK ELÉGEDETTSÉGÉRŐL, VÁRHATÓ REAKCIÓJÁRÓL ALIG ESIK SZÓ.

Éppen ezért számít újdonságnak a KÓD Piac-, Vélemény- és Média kutató Intézet nemrégiben publikált felmérése, amely a fogyasztók várható döntéseit, valamint ezek okait próbálja feltárni. Az ezerfős mintavételi aránnyal, telefonos megkérdezések alapján

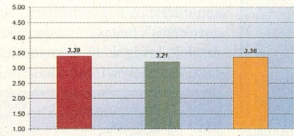
vetően hívek maradnak vagy inkább váltanak.

A válaszokból kiderült, ha egy ötfokozatú skálán kellene osztályozni a jelenlegi telefonárságukat, azok erős közepest, 3,36-os átlagot kapnának. Amint azt a mellékelt

Ön szeretne hogyan változni a telefontarifák?

Mennyire elégedett vezetékes telefonos szolgáltatásjával?

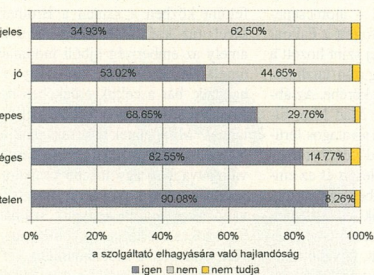

reklámkampányait minősíti, hogy fél évvel a piacnyitás előtt mindössze a lakosság fele tud a liberalizációról. Hasonló számokat kapunk, ha a legnagyobb alternatív cégek ismertségét vizsgáljuk, hiszen a Vivendiről is csak 37 százalék, azaz az emberek alig több mint harmada, főként az idősebb generáció nyilatkozott úgy, hogy híj maradna. Természetesen az igen ebben az esetben sem jelenti egyértelműen azt, hogy az ügyfél, amint alkalma nyílik rá, mindenképp más szolgáltatót választ, ám a fo-

repelt. Nagyobb különbséget kapunk, ha az elégtelen „osztályzatokat” hasonlítjuk össze, hiszen míg a Vivendi előfizetőinek 21

Arra a kérdésre, hogy elviekben váltanának-e szolgáltatót, a megkérdezettek több mint 60 százaléka igennel válaszolt, és csak 37 százalék, azaz az emberek alig több mint harmada, főként az idősebb generáció nyilatkozott úgy, hogy híj maradna. Természetesen az igen ebben az esetben sem jelenti egyértelműen azt, hogy az ügyfél, amint alkalma nyílik rá, mindenképp más szolgáltatót választ, ám a fo-

Az előfizetői lojalitás és a szolgáltató értékelésének összefüggése. Hajlandó lenne-e megváltoztatni vezetékes telefonos szolgáltatóját?

készült anyagban a szakemberek mindenképp azt vizsgálták, hogy a fogyasztók mennyire elégedettek jelenlegi telefonos szolgáltatójukkal, hiszen főként ezen múlik, hogy a liberalizációt kö-

táblázat is mutatja, a két legnagyobb szolgáltató, a Matáv és a Vivendi közül az előbbi, ha minimálisan is, de jobban sze-

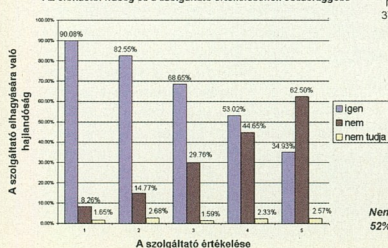
százaléka, azaz csaknem negyede osztályozta elégtelenre szolgáltatóját, a Matáv esetében mindössze 10,7 százalék volt.

Főként az alternatív távközlési cégek

gyszatíoi magatartást azért jelzi. A váltás okaként legtöbbször – 88 százalék – a szolgáltatás magas árát nevezték meg, míg a szolgáltatás minősége miatt mindössze 4,5 százalék hagyná el jelenlegi cégét. A számok jól mutatják, hogy a többség a telefonarifák csökkenését várja a piac felszabadulásától, és csak 13,3 százalék számít drágulásra. Ennek ellenére az elégedett fogyasztókat alacsonyabb árakkal is nehezebb elcsábítani. Ez a szolgáltatójukat közepesen jól értékelőknél már megfigyelhető, a legelhűsebbek érthető módon azok, akik jelenlegi szolgáltatót adtak távközlési cégüknek.

ILLUSZTRÁCIÓK: KÓD PIAC-, VÉLEMÉNY- ÉS MÉDIAKUTATÓ INTÉZET

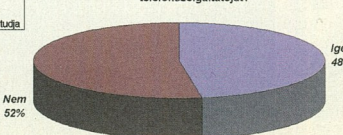
Az előfizetői hűség és a szolgáltató értékelésének összefüggése

Elképzelhetőnek tartja-e, hogy megváltoztatja majd szolgáltatóját?

Hallott-e arról, hogy 2002-től megváltoztathatja vezetékes telefonos szolgáltatóját?

JÁTÉK

h í r e k

Etherlords a Fishtantól

A Fishtank egy olyan világba kalauzol el minket az év végén, ahol varázslók és szörnyek küzdenek folyamatosan a hatalomért. A Ravensburger Interactive cége, a Fishtank Interactive (orosz szoftverfejlesztő csapat) bejelentette, hogy a sokak által várt Etherlords című játék idén novemberben kerülhet a boltokba. A program segítségével háromszázféle varázslat hatását próbálhatjuk ki ellenfeleinket. A harcrendszer a jó öreg, hagyományos, körökre osztott megoldással működik. Persze nem csak harcokra van kitalálva, a jó diplomáciai érzékel rendelkezők ki is beszélhetik magukat kényes szituációkból és szövetségeket is köthetnek. A szoftver hivatalos weblapja a <http://www.etherlords.com> címen található, és mindenképpen érdemes megnézni, mert erre is figyelmet fordítottak, nem csak a játékra.

Excalibur játék

Most lebontották fel a fátylat készülő szoftveréről az Aurant (<http://www.auran.com/>). A játék elkalauzol minket az Artur királyi időkbe, Angliába, így nem véletlen a címválasztás sem: Excalibur. Az Auran leginkább a Dark Reign két részéről ismert a stratégiai játékok kedvelői között – most egy akciójátékkal kívánják felhívni a figyelmet magukra. A program megjelenése jó időre várható. Jobban megnézve a képernyőfotót, észrevehetjük, hogy a játék kinézete már most sem tartozik a leginvenciósabbak közé, mondhatni kissé divatjamúlt. Persze ettől még a játék lehet jó is, pláne azok számára, akik a kardpárbajokat részesítik előnyben a lövöldözésekkel szemben. Bővebben itt: (<http://www.auran.com/excalibur/news.htm>).

Maelstorm

A C&VG bemutatja új játékát, melynek címe Maelstorm. A program az Unreal Warfare engine-t használja a megjelenítéshez, így kinézetére nem lehet majd panasz. A játék örvözi az első személyű lövöldözős játékokat (FPS) és az őrbeli szimulációt. Nem nélküli majd a humoros elemeket sem, ebbe a karakterek kinézete is betartozik. Természetesen a történet az őrbeli kalózkodás körül forog: elfoglalni más űrhajókat és kifosztani azokat – ez jelenti a fő tevékenységét. Ahogyan terjed a hírünk a galaxisban, úgy lesz lehetőségünk egyre képzettebb legénységet felvenni. Itt tekinthető meg néhány kép és egy filmetek a játékról: <http://www.computerandvideogames.com/story.cfm?sid=2652>

Heti Toplista

A legnagyobb példányszámban eladott játékszoftverek első tíz helyezettje, a 2001. április 22. és április 28. közötti időszakban. Az adatok az amerikai játékeladásközből származnak. Zárójelben az előző heti helyezés.

- (1) The Sims House Party Expansion Pack
- (2) The Sims
- (3) Black & White
- (4) The Sims Livin Large Expansion Pack
- (*) Tropico
- (5) Tribes 2
- (6) MP Roller Coaster Tycoon
- (7) Microsoft Age Of Empires II: Age of Kings
- (10) Command & Conquer: Red Alert 2
- (9) Hoyle Casino 2001

FALLOUT Tactics

HA EGY SIKERES, MÁR RENDESEN BEJÁRATOTT UNIVERZUMBA HELYEZETT STRATÉGIAI JÁTÉK NEM IGAZÁN KIMAGASLÓ, AZ ELŐZŐ – ITT JÁTSZÓDÓ – PROGRAMOK KEDVELŐI ÁLTAL AKKOR IS TISZTES HASZNOT KÉPES HOZNI A KÉSZÍTŐKNEK. A FALLOUT TACTICS, STÍLUSOSAN SZÓLVA, EZT A TAKTIKÁT ALKALMAZZA, ÉS VALÓSZÍNŰLEG BE IS JÖN A SZÁMÍTÁSUK.

Van annak már néhány éve, amikor megpillantottuk az első képeket egy készülő szerepjátékból, ami jelentősen eltérve a hagyománytól, nem a „szokásos” fantasy – szörnyek, varázslók, lovagok... – környezetet választotta helyszínéül, hanem egy

poszt-apokaliptikus (fall-out – atomcsapadék) világot. Mindenkit megfogott a Fallout címen megjelent játék, mert új szint hozott a szerepjátékok – ha nem is igazán unalmas, de – már túlírtult megszokott körébe. Az ábrázolt környezet leginkább a Mad Max filmben látotthoz hasonlított, sivatagos területek, egymástól távol tengődő életbenmaradtok, akik küzdenek a túlélésért és az emberiség fennmaradásáért. Ebben csavargók, útonálló, mutáns ragadozók és emberek próbálták megakadályozni őket. A mai játékkunban semmi sem változott, ugyanott tartunk, ahol az előző két játék véget ért. Ám

feltűnt közben a színen a Brotherhood of Steel (az Acél Testvériség) nevű szervezet, amely az emberiség újbóli tudományos felemelkedéséért küzd. Ez nagyon szépen hangzik, bár a céljuk érdekében nem tartanak semmilyen megoldást sem elfogadhatatlannak. Mi is ennek a társaságnak leszünk a tagjai, ha akarjuk, és egy sereg ember közül válogatva kell egy kisebb csapatot irányítgatnunk végig a pályákon. Az első jelentős változás a Fallout kedvelői számára, hogy bár szokás szerint a nagyon látványos átvett animációk szentimentálként vetjük bele magunkat a csetepatékba, azonban ahogy ha-

Északi terjeszkedés

A MAJESTY TAVALY AZ EGYIK LEGKELLEMESEBB MEGLEPÉTES VOLT A JÁTÉKPROGRAMOK KÖZÖTT. MINDEN BENNE VAN, AMI HOSSZÚ IDŐRE LEKÖTHETI A FIGYELMÜNKET: ÉLVEZETES STRATÉGIA, SZEREPIÁTÉKELEMEK, HŐSÖK, IZGALMAS TÖRTÉNET, SZÉPEN MEGRAJZOLT GRAFIKA, ALAPOSAN KITALÁLT ÉS FELÉPÍTETT FANTÁZIAVILÁG.

Ilyenkor a játékoshoz erőteljes űr tömőd a végigjáratást követően, és ez sokáig betöltetlen is marad. Persze a játék megjelenését nem sokkal követően, bejelentik a kiadó vezető csomagot – hogy a figyelmet valamennyire fenntartsák a játék iránt –, az expanziós dobozokra azonban lehet várakozni hosszú hónapokig. A Majesty esetében ez az időszak egy-két hét híján egy teljes évet tett ki.

A történet ott folytatódik, ahol az eredeti

ladunk előre, azt észleljük, hogy az eddigiektől eltérően itt bizony nincs kerek, szépen kidolgozott történet. Csak jön az egyik küldetés a másik után. Itt nem fogunk az NPC-kkel (nem játékos karakter) órákig csevegni, az eligazításon kívül nem igazán lesz más típusú beszélgetés.

Egy hatfős csapat kerül a kezünk közé, aminek tagjait folyamatosan cserélgethetjük, ahogy akarjuk, de ez nem lenne szerencsés. Ugyanis úgy vannak kitalálva a feladatok, hogy mindig szükségünk lesz valamilyen terület specialistájára – robbantási szakértőre, orvosra... Ha mindig más kerül a csapatba, akkor egyik ember sem képes a tulajdonságokat magas szintre fejleszteni. A játék elején válasszunk olyan csapatot, aminek a tagjai nagyjából végig szimpatikusak lehetnek nekünk, eredendően magasabb alappontszámokkal rendelkeznek, és inkább a Load Game-varázslatot bevetve vezetgessük végig őket minden viszontagságon. Egyébként a leginkább fejlesztendő tulajdonság, mint minden kommandós jellegű játékban szokás, a lopakodás. Újdonság, hogy már nem csak gyalogosan kutyagolhatunk a sivatagban, igénybe vehetünk járműveket is az előrehaladáshoz (és máshoz is, ha sokan jönnek ellenünk).

A harcrendszer lehet körökre osztott és való idejű is. Az utóbbi műfajban szerintem a Commandos című játék messze jobbnak, magyarul ott legalább teljesíteni lehet a küldetéseket. Itt szinte lehetetlen, ezért jobb, ha maradunk a jól bevált, körökre osztott változatnál. Persze csak ha nem vagyunk mazochisták, mert akkor ezt nekünk találták ki, és sikerélményre ne is számítsunk.

Az előző részekhez képest a játék kezelőfelülete nem különösebben változott. A grafikán csiszoltak egy kicsit, már 32 biten pompázik, és 640x480-nál nagyobb felbontásokat is kipróbálhatunk. 800x600-nál nagyobbval nem igazán érdemes próbálkozni, mert olvashatatlanul kicsik lesznek a betűk – bár lehet, hogy 21 collos monitoron mindez rendben van, de a magyar játékos átlagos képernyőmérete messze ez alatt lelezkedik. A hang is fejlődött egy csöppet, immáron ismeri az EAX és A3D szabványokat, így már nem csak sima sztereóban hallhatjuk a lövöldözések hangját.

A játék tulajdonképpen a Jagged Alliance – Police Quest Swat-sorozatba illik, és ebben

a műfajban a jelen pillanatban a legjobb lehetne. Ezzel kapcsolatban egy apróság kikívánczok belőlem, mégpedig az, hogy a fejlesztőcsapat megint nem igazán fordított figyelmet a teszteleésre, pedig a harmadik játéknál azért erre már illene nagyobb hangsúlyt fektetni. Azt mi, játékosok megértjük, hogy akkor kell kijönni egy ilyen játékkal, amikor a konkurencia éppen a fejlesztés kellős közepén van, mert akkor lehet a legnagyobb haszonra számítani, s ez némi sietséggel jár. De miért kell évek óta a bugbajnok címére pályázni? – mert sajnos ez a program is a lehető legros-

szabul tesztelt szoftverek egyike. A szükséges hardverkövetelmények: 300 MHz-es Pentium vagy azzal kompatibilis processzor, 64 MB RAM, 150 MB hely a merevlemezben, de javasolt inkább az ajánlott konfigurációval próbálkozni, ami gyorsabb processzor, és 128 MB RAM-ot és 250 MB tárhelyet jelent.

Dusa Gábor

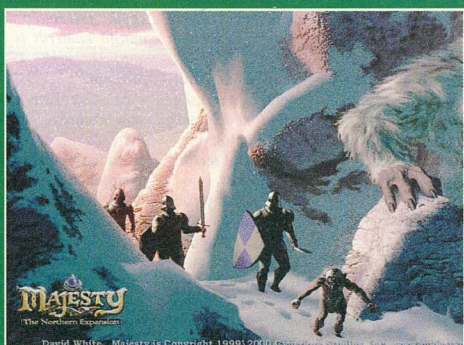
gabord@comptech.hu

játékban véget ért, azonban a helyszín egy csöppet északra tolódott, most az események a Hellfire hegységtől északra történnek. 12 küldetésen keresztül (ami legalább 50 óra játékidőt jelent) építhetünk és küzdhetünk az ellenfelekkel. Az ellenfelek között természetesen új szerzetek is feltűnnek, például a hegyek közl számzó jérik. A fejlesztők szerint sikerült tovább javítani a hőseink mesterséges intelligenciáját, bár sok gond nem volt vele. A program többjátékos módján is toldozgattak kicsit. A valódi, látványos újdonságok azonban az épületek között keresendőek. Ilyen újdonság a mauzóleum, ahol az elhunyt hősök pihennek, viszont nem pénzösszegért fel lehet őket éleszteni később. A nagykovetsé-

gen hőseket fogadhatunk fel, illetve segítségével a szövetségeseink által bejárt terület számunkra is láthatóvá válik. A mágikus bazárban hőseink – miccsoda meglepetés – mágikus tárgyakat vásárolhatnak. Az előrs a palota kicsinyített másaként üzemel, és könnyebbé teszi a távolabbi építkezéseket. A Northern Expansion nem nyújt semmivel sem többet, sem kevesebbet a többi átlagos kiegészítőnél, de akinek a Majesty bejött, valószínűleg nem fog csalódni, és ezzel is hosszú órákat tölt el. A hardverkövetelmények nem változtak az első rész óta, azonban nem elfelejtendő, hogy a kiegészítőhöz szükségünk van az eredeti játékra, ahogyan az egyébként is szokás.

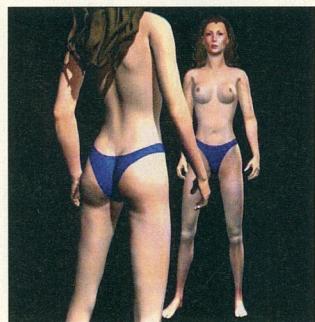
D. G.

HOGYAN KÉSZÍTSÜNK könnyen, gyorsan virtuális filmszínészt?

BUDAKESZIN, A HERMES
SOFTLAB SZLOVÉN SZOFTVERHÁZ
MAGYAR KIRENDELTSÉGÉN

„VALAMI KÉSZÜL”, AMI REÁLIS
ALTERNATÍVÁJA LEHET MAJDA A
HOLLYWOODI SZUPERPRODUKCIÓK
MÉREGDRÁGA DIGITÁLIS
TRÜKKJEINEK. KONTRA GYÖRGY
ÜGYVEZETŐ ÉS SZEREDY CSABA
MŰSZAKI IGAZGATÓ RÖVID
VETÍTÉSSEL KEZDTE A CHARAT
NEVŰ PROGRAM BEMUTATÁSÁT.

► A vásznon több szintetikus ember jöttment, rohángált, mozgássorokat hajtott végre. Az alapötlet Szeredy és társa ergonomiai kísérleteiből indult Németországban, ahol számítógépes embermodellel vizsgálták repülőket, harci járműveket, autók használhatóságát.

Szeredy Csaba: A virtuális színész a CharAT animációs plugin segítségével a 3D Studio Max-programjához készült. A számítógépek olyan mértékben fejlődtek, hogy az „embermozgatásra” ma már valós időben, fotorealistikus minőségben is képesek vagyunk. Egy ember megjelenítéséhez körülbelül 100–200 ezer poligonra van szükség, amelyek kis háromszög alakú képelemek, s leginkább a pixelhez hasonlíthatók.

Markovits Ferenc: Tudtommal e technika hozta az élő ember is.

Sz. Cs.: Az első lehetőségünk, hogy pantomimszínészünk a stúdióban eljátsszik valamilyen mozgást. Felvétel előtt felszerelünk rá UV-fényre világító fehér markereket. A passzív markerek helyét háromszögelési eljárással határozhatjuk meg, vagyis ha két kamera lát egy markert, akkor már ki lehet számolni, hogy a térben hol van, nagyjából fél cm-es pontossággal. Nyolc kamerával dol-

gozunk, mert lehetséges egy olyan mozgásor, amelynél a két kamera egyike sem látja a markert, de a nyolcból már mindig akad kettő, ami érzékeli.

M. F.: *A nyolc kamera a színészek mozgását rögzíti?*

Sz. Cs.: Nem, hanem a markereket, s ennek alapján a számítógép azonnal megadja a pontok koordinátáját. A végeredmény az, hogy ebből a motion capture-ből, vagyis 8 kamerás mozgásérzékelő berendezésből adatok érkeznek a célszámítógéphe kébelen.

K. Gy.: Az így létrejött adatsorokat a komputer eltárolja egy mozgás adatbázisban, például szék leülés, futás, megfordulás, ajtónyitás stb. Ahogy az adatbank növekszik, egyre bonyolultabb, komplexebb mozgások gyűlnek össze, amiket egymással is kombinálhatnak. S egy idő után egy tetszőleges mozgásor pusztán a gép adatbázisából összerakható.

M. F.: *Ha jól sejttem, itt érkezünk el a filmgyártáshoz?*

Sz. Cs.: Hollywoodban a veszélyes jelentelekben ma már nem mindig szerepel kaszkadőr, hanem egyszerűen virtuális emberrel trükkfelvételt készítenek. Ez úgy történik, hogy egy hatalmas hangárban ül több száz animátor és másodpercenként 25 képet animálnak a számítógépen. Pénz, paripa, fegyver, ember van bőségesen. Elkészül a film, ami nagyon szép, csak éppen iszonyúan drága. Nálunk erre nincs szükség, mert mi ezt a mozgás adatbázissunkkal helyettesítjük. Nálunk csupán órák, napok, legfeljebb hetek kérdése egy ilyen bonyolultságú jelenet elkészítése.

K. Gy.: Természetesen az emberen kívül minden, ami a filmkészítők agyában megfordul, mozgatható, legyen az egy virág, zseblá-

M. F.: *A bemutató egyik felvételén egy mozgó kamerát is láttam. Ezt miért kellett felvenni?*

Sz. Cs.: Erre akkor van szükség, amikor össze akarjuk keverni az élő videoképet a számítógép által generált virtuális felvétellel. Álló ember felvételénél semmi gond sincs, akkor van probléma, ha mozognak a színészek. Ekkor ugyanis az a cél, hogy a számítógépes képet az „élő” videóképhe észrevétlenül

Kontra György

Szeredy Csaba

illesszük be, s ehhez a két felvevőnek tökéletesen szinkronban kell mozogni. Vegyük a Terminátorból azt a jelenetet, amikor a szintetikus csontváz igazi háttér előtt fut. Ha ez nem lenne összeszinkronizálva, akkor a 60-as évek háttérvetítéséhez hasonló képet kapnánk, ma már rögtön mindenki észrevénné a turpisságot. A hollywoodi nagy felbontású technológia biztos, hogy jobb minőségű, mint a miénk, de a CharAT nagy előnye, hogy könnyen, gyorsan és néhány emberrel elkészíthető egy-egy trükk. A legnagyobb vágyunk pedig egy olyan stúdió, amelyben időutazást tehetek, például úgy, hogy akár személyesen Leonardo de Vincivel beszélgetünk, mondjuk a reptőlőgép felfedezéséről. Ennek ma már technikai akadályai nincsenek, speciális szembűbe, s egy olyan négyezer négy méteres szoba kell hozzá, négy kivétlővel, amely bármilyen virtuális teret mögött tud varázsolni. Virtuális helybemondató is készíthetünk ma már, aki óránként ötperces híreket mond.

M. F.: *Lehetséges rég elhunyt szeretteink digitális föltámasztása régi fotók segítségével?*

Sz. Cs.: Ha van egy grafikusunk, aki egy-egy fotó alapján virtuálisan meg tudja „szobrászkodni” ezt az embert, ebből születik egy 3D-s grafika, akkor a mozgatás már nem probléma. A bejáratnál látható két figura háromdimenziós testszkennerrel készült. Németországban több ilyen berendezés is létezik, ami az egész ember testét egyszerre képes beszkennelni. Ez egy ember nagyságú berendezés, bele kell állni, és nyolc kamera lézermegvilágítás mellett teljesen leereszkedik, és „végignézi” az embert. Így megkapjuk a test felületi pontjainak a koordinátáit és magát a textúrát is. Ebből bárkiről összeállítható egy olyan grafika, ami a szintetikus színészprogrammal tetszőlegesen mozgatható.

K. Gy.: Az arcszkennernek láttam egy arckonstrukciós alkalmazását, tűzben összeégett emberek plasztikai műtjéte előtt. Az összeégett arcot beszkennelik, és egy szoftverrel vissza-számolják, hogy milyen lehetett az arc a baleset előtt. Ennek alapján készült egy tökéletes maszk, amit ráillesztenek a beteg fejére, és ahogyan alatta nő a bőr és a szövetthalmaz, az arc fölveszi az égés előtti alakot.

Markovits Ferenc
markovits.ferenc@drotposta.hu

HARDVER

h í r e k

Csökkenő AMD-árak?

(Terminal) Az Advanced Micro Devices egyes források szerint szép csődben csökkenteni fogja Athlon-processzorainak árát, válaszul az Intel múlt héten piacra dobott új processzora (az 1,7 GHz-es Pentium 4-es) nyomán lejjebb nyomott Pentium 4-árakat. Mindezek mellett az árak lenyomódásban az is szerepet játszik, hogy az AMD az elkövetkező hetekben mutatja be új, 1,4GHz-es Athlon-processzorát, amelynek zökkenőmentes bevezetéséért a csökkentett árakkal is elő kívánják segíteni. Az új árak hivatalos bejelentésére várhatóan a jövő héten kerül majd sor, és ezek a várakozások szerint visszamenőleges hatályúak lesznek. Az 1,3 GHz-es Athlon ára 45 százalékkal, 318 dollárról 175 dollárra csökken majd, míg az 1 GHz-es változat 31 százalékkal kerül majd kevesebbe, 204 dollár helyett 140 dollárba, az 1,1 GHz-es ára pedig 241 dollárról 150 dollárra esik. Mivel egyes forgalmazók nagy kedvezményeket kaphatnak a gyártótól, ha ezerdarabosnál nagyobb tételben vásárolnak, így sok helyen jelenleg is az AMD hivatalos árai alatt kínálnak az Athlonokat (pl. a 294 dolláros 1,2 GHz-es Athlon 153-166 dollárért árusítják), tehát a leírásán révén várhatóan nem csökkennek majd drasztikusan az árak.

Transmetás Toshiba

(www.hws.hu) A Toshiba nemrégiben jelentette be Transmeta Crusoe-processzorral szerelt hordozható számítógépet, amely május 18-án debütált Japánban.

A Libretto L1/060TMM fantáziavényű készülék a sub-notebook kategóriát erősíti. A gépet 10 hüvelykes aktív mátrixos kijelzővel és 10 GByte kapacitású merevlemezsel szerelik, az ára 1700 dollár.

Az NEC és a Sony gépei után a Toshiba végre meghozhatja a várt döntést a Transmeta számára. Bár az NEC és a Sony jelentős piaci részesedéssel bírnak Japánban, az egész világot tekintve a Toshiba adja el a legtöbb hordozható számítógépet. A Transmeta közben folyamatosan fejleszti a code-morphing szoftvert, amely lehetővé teszi, hogy a Crusoe-processzoron x86 alkalmazások fussanak. Egyes források szerint nem kizárt, hogy az év vége előtt az IBM vagy a Compaq is bemutatja Crusoe-alapú számítógépet.

TÁROLÓRENDSZEREK felsőfokon

EBBEN AZ ÉVBEN PRÁGÁBAN RENDEZTE AZ ADATTÁROLÁSSAL, A TÁROLÓRENDSZEREKKEK FOGYALKOZÓ CÉGEK ÉVES TALÁLKOZÓJÁT ÉS SZAKMAI KONFERENCIÁJÁT AZ EUROSTORAGE. MÁJUS 8-11. KÖZÖTT TÖBB MINT 1400 IT-SZEKTORBELI SZAKEMBER, FELSŐ VEZETŐ ÉS MÁS DÖNTÉSHOZÓ TALÁLKOZOTT A CSEH FŐVÁROSBAN.

● A rendezvényt megnyitó előadás keretében Charles Inches, az EuroStorage vezető bizottságának elnöke kiemelte, a vállalatok életében milyen fontosá is vált az adatok biztonságos tárolása, és milyen rohamosan növekszik a korszerű tárolórendszerek iránti igény.

A rendezvény fő szponzorának számító amerikai StorageTek cég elnök-vezérigazgatója, Pat Martin egy előadás keretében beszámolt az iparág és ezen belül a vállalat helyzetéről, kilátásairól. Mint elmondta, az IDC felmérése szerint az IT-szektor átlagos növekedési üteméhez képest a tárolórendszerek ipara közel kétszeres eredményeket produkál. Ezzel együtt, miközben a tárolókapacitás ára éves szinten 30 százalékkal csökken, a merevlemezek piaca 12, a szalagos tárolóké 8-10 százalékkal nő. Ennek oka az adatmennyiség exponenciális növekedése, melyet elsősorban az internet/intranet technológia és az ehhez

kapcsolódó új alkalmazások elterjedése indokol.

Miközben az egyedülálló berendezésekhez csatlakoztatott tárolóeszközök (Device Attached Storage) piaca csökken, a hálózati tárolóké (Network Attached Storage, Storage Area Network, és így tovább) egyre inkább nő. Ezen igények kielégítésében a kulcsszó a virtuális tárolás. Ennek lényege, hogy a fizikai és a logikai tárolókapacitást elválasztják egymástól, ezzel könnyebben kezelhetővé és jobban

kihasználhatóvá válik a fizikai rendszer.

Ennek megfelelően a StorageTek a rendezvényhez kapcsolódó kiállításon bemutatta a 9500 Shared Virtual Array névre hallgató lemez háttértármegoldását. A berendezés kapacitása különböző kiépítésekben 170 GB-tól 3780 GB-ig növelhető, és gyakorlatilag minden létező protokollhoz csatlakoztatható, a SAN-tól a FibreChanel és SCSI-ig.

Rosta Gábor

AZ OKI SYSTEMS MAGYARORSZÁG KFT. MINDEN 1995. JANUÁR 1-TŐL ÁLTALA FORGALOMBA HOZOTT LAPNYOMTATÓJAINAK LEVÉLVIGTŐGYSÉGÉRE (LED FEJ) ELTARTAM GARANCIÁT VALLAL

Oki, Network Solutions
for a Global Society

AKCIÓÓÓ!

→ MÁJUS 31-IG. • KERESSE A FORGALMAZÓKNÁL!

- 14 lap/perc • 600 x 1200 dpi • 4-36 MB RAM
- Papíradagoló: 250-850 lap • Borítékadagoló
- Terhelhetőség: 15.000 lap/hó
- Csatlakozás: párhuzamos, USB
- DOS, WIN 3.1/95/98/ME/NT/2000

OKIPAGE 14ex

TŐKEEMELÉS, FEJLESZTÉSEK és új portál

► (Munkatársunktól) A kiwi tvávközlési és internetszolgáltató a minap újabb fejlesztéseket és tökélemelést jelentett be, valamint bemutatva új portálját, mellyel internetfelhasználói táborát, és a tizen- és huszoneves korosztályt kívánja megcélolni. Amint a sajtótájékoztatón elhangzott, a cég kiwi Voice nevű IP-alapú telefonszolgáltatását jelenleg 1500 vállalkozás használja. Az ügyfélkör 46 százalékát budapesti cégek teszik ki, a többi ügyfél szinte egyenletesen oszlik meg a vidéki nagyvárosok között. A legtöbb vállalati előfizető Győrben és Székesfehérváron van, ezektől kevéssel marad el Pécs, Szeged, Miskolc és Debrecen.

A kiwi Net ingyenes internetszolgá-

tásra több mint 80 ezren jelentkeztek, így a kiwi állandóan bővíti kapacitását, hogy eleget tudjon tenni a növekvő igényeknek.

Az infrastrukturális fejlesztések miatt a kiwi alapitőkéjét 2001 májusában 500 millió forintról 900 millióra emeli. A vállalat az összegből a folyamatban lévő fejlesztéseket és beruházásokat kívánja fedezni.

Megújult A HÁZIPATIKA.COM

► (Munkatársunktól) Új szolgáltatásokkal és megújult külsővel ünnepli második születésnapját a HáziPatika.com hazai egészségügyi portál. A nagyközönségnek szóló vertikális portál új szolgáltatásaként többek között percről percre nyomon követhető az egészségüggyel kapcsolatos hírek, háromnapos orvometeorológiai előrejelzés olvasható, vagy egészségügyi kifejezések pontos jelentésének nézhet utána a HáziPatika.com lexikonjában. Sok új, interaktív kalkulátorokkal felszerelt rovat is indult, például a NikotinStop, amely a dohányzóknek segít megszabadulni káros szenvedélyüktől, vagy a csontritkulásról, illetve annak kezeléséről és megelőzéséről szóló site-rész. A jól megszokott szolgáltatások többsége is továbbfejlesztett. Egyszerűbb lett például a vény nélkül kapható gyógyszerek tartalmazási adatbázisban való keresés, és a HáziPatika.com közel húsz szakorvosa is elérhető közvetlenül a címlapról. A megújult HáziPatika.com május elején tízezer darab óvszert oszt ki fiataloknak – ingyenesen.

DUPLÁZOTT a Synergon

► (Munkatársunktól) A Synergon Informatikai Rt. az első negyedévében 92 százalékkal, 2,5 milliárdról 4,9 milliárd forintra növelte árbevételét. Ennek oka, hogy február 1-jével a Synergon külföldi leányvállalatai is bekerültek a konszolidációba. A cégcsoport forgalmának meghatározó része a Kommunikációs és a Hardver-Szoftver divízióktól, valamint az Infinity leányvállalatától származik, míg a fennmaradó 20-25 százalékon a kisebb egysé-

gek egyenlő arányban osztoznak. A szolgáltatásértékesítés az első három hónapban az árbevétel 29 százalékát adta, ami az elmúlt évhez képest háromszázalékos csökkenést jelent. Gyurós Tibor, a Synergon vezérigazgatója szerint a csökkenés oka, hogy a külföldi leányvállalatok tevékenységében egyelőre a hardverértékesítés dominál. Ahogyan az anyacégnél korábban, a külföldi érdekeltségéknél is a szolgáltatási vonal erődítette a célt. A Synergon nettó fedezete mindkét évben a tavalyi 641 millióról 949 millió forintra emelkedett, ami 48 százalékos növekedést jelent.

Kürtölő

BEUGRATÁS E-MAILBEN

Kedves ismerősöm! Kaptam egy szerelmes levelet, megörült neki, elolvasta, de nem értette. Nem tudta, hogy ki küldte, pedig szerelmes levelében ez a legfontosabb paraméterek egyike, feladó és címzett szempontjából egyaránt. Aztán kaptam még egyet ugyanezzel a tartalommal, aztán még néhányat, a végén már egy hét alatt pár százat. A rendszergazda erőfeszítéseinek köszönhetően ezután néhány nappal már újra működött a vállalat e-mail rendszere. Pár hét múlva ismét kaptam egy gyanús levelet, de most már tudta, mitől döglik a gép. Felkészült volt, nem nyitotta meg a küldeményt, hanem gyorsan itt minden ismerősének egy-egy e-mail figyelmeztetést, hogy ha valaki ilyen és ilyen levelet kap, nehozz már megnyitssa! A végére odaírt: „küldj tovább ezt a levelet mindenkinek, aki fontos neked”. Ismerősei pedig, mivel tökéletesen megbíznak emberünk ítélőképességében, megfogadták a tanácsot. A rendszergazda erőfeszítéseinek köszönhetően pár nap múlva már újra működött a vállalat e-mail rendszere.

- A fenti működési zavarok elkerülése érdekében érdemes megfogadni, hogy:
 - ismeretlen eredetű, gyanús leveleket nem szabad kinyitni; ha mellékletet van csatolva hozzá, pláne, ha a melléklet EXE, VBS vagy SCR kiterjesztésű fájl tartalmaz;
 - ne dőljünk be a beugratás leveleknek, és főindulathoz ne küldjük el a figyelmeztetést minden ismerősünknek (mert az ilyen levelet hívják beugrató, azaz „hoax” vírusnak);
 - aktív védelmet nyújtó víruskeresőt kell használni (olyat, amelyik figyelni a beérkező e-maileket, és ellenőrizi a felhasználó által megnyitni kívánt programokat, dokumentumokat, mielőtt engedélyezné a megnyitást stb.). Az ilyen víruskereső mentesíti a felhasználót attól, hogy minden mellékletet elmentessen, és egyenként végigbogarászza őket a víruskeresővel;
 - A víruskeresőt rendszeresen (legalább hetente, lehetőleg automatikusan) frissíteni kell.

BEÁLLÍTÁS AZ NT-BEN

Ma minden valómirevaló szoftvernek végtelen számú beállítható paramétere van. A helytelen beállítások időnként apróbb kellemetlenséget okoznak, időnként viszont súlyos adatvesztést.

A Windows NT-nek például van egy nagyszerű eszköze, az „AUDIT”. Ez az eszköz készíti az úgynevezett „log” (napló) fájlt, melynek segítségével nyomon követhető, hogy ki mit csinált; ki mibez próbált hozzáférni, stb. Ez nagyon hasznos eszköz, tökéletesen alkalmas az utólagos ellenőrzésre, és helyzetben a felelősség megállapítására, viszont az AUDIT hibás beállítása sok baj okozója is lehet.

Tudni kell, hogy:

- Az AUDIT paramétert két helyen kell beállítani, a User Managerben a Policies/Audit-nál és a File vagy Directory Sharing-nél (egyebéknél nem készít log fájlt).
- Alapbeállításban az NT egy hétig őrzi meg a log fájl tartalmát.
- Ha az azt állítja, hogy az AUDIT magától nem törölje a log fájl tartalmát (például azért, mert a rendszergazda szerint az egy hét rövid), akkor egy idő múlva lefagy a szerver, mivel a log fájl elérő a beállított maximális méretet, mely alapértelmezésben 512 Kb.
- Ha az állítja, hogy a maximális méret elérése után kezdje újra a log fájl írást az elejétől, akkor lehet, hogy pont azt nem találjuk meg, amit éppen keresünk...

Kürti Sándor
sador.kurti@kurt.hu

XEROX: NÖVEKVŐ BEVÉTEL gépeladásból

► (Munkatársunktól) A Xerox Magyarország Kft. 2001. évi első negyedéves gépeladásból származó árbevétele 80 százalékkal nőtt az egy évvel ezelőtti eredményekhez képest. Ez az eredmény elsősorban a nagy teljesítményű nyomtatók eladásának köszönhető, melyek forgalma a tavalyi évhez képest jelentősen megnőtt. A Xerox Magyarország piaci részesedése a fekete-fehér, nagy teljesítményű nyomtatók piacán 50, a hasonló teljesítményű színes berendezések piacán pedig, szinte egyedüli szereplőként, közel 100 százalékos.

A cég 2001. április 1-jével zárult első negyedévi teljes árbevétele – összehasonlítva a 2000-es év hasonló időszakával – 27 százalékkal növekedett. Az árbevétel 60 százaléka gépjárműterületekből, 40 százaléka pedig szolgáltatásokból származik. A 2001. évre tervezett teljes árbevétel közel 4 milliárd forint.

STABILIZÁLÓDÓ Novacom

► (Munkatársunktól) A Novacom alternatív távközlési szolgáltató az első negyedéven 100 millió forinttal növelte – pénzügyi költségek, adófizetés és amortizáció előtti – eredményét. Ennek köszönhetően az előző év első három hónapjának 65 millió forintos veszteségével szemben idén 35 millió forint nyereséget könyvelhetett el a cég.

A vállalat ugyanakkor 107 millióról 536 millió forintra növelte, azaz megötszörözte üzleti tevékenységéből származó bevételeit. Burkhard Timmerman, a Novacom ügyvezető igazgatója szerint a javuló eredmények elsősorban a Carrier és VOIP-szolgáltatások sikerének köszönhetőek. Az egész évet illetően, a cég 2,4 milliárd forintos árbevételre számít, ami mintegy 80 százalékkal haladja meg az előző évet.

Ugyanakkor Oravecz Zsolt ügyvezető igazgató a most készülő Egységes Hírközlési Törvénnyel kapcsolatban aggodalmának adott hangot. A törvénytervezetben ugyanis a táv-

beszélő-szolgáltatások definíciójából kihagyják a „valós idejű” jelzőt, így a VOIP és az internettelefon is távbeszélő-szolgáltatásnak minősülne a jövőben. Oravecz Zsolt szerint ez jelentős műszaki átalakításokat tenne szükségessé, többelőköltségeket róva a szolgáltatókra.

Összeállította:
Rosta Gábor
wbk@comptech.hu

ÚJ LICENCELÉSI STRUKTÚRA a Microsoftnál

► (Munkatársunktól) A Microsoft május 10-én számos egyszerűsítést és változást jelentett be a vállalatok számára kidolgozott licenccmegoldásaiban. Ezen körbe tartozó ügyfelek számára két új konstrukciót is kínál a cég, a nagyvállalatok számára az Enterprise Agreement Előfizetés, míg a közép- és kisvállalatok számára az Open Előfizetés jelenthet előnyös feltételeket. Az EA-előfizetés immár több vállalat számára válik elérhetővé, ugyanis az eddigi minimum 500 PC-s belépési szint 250 PC-re változott.

Fontos változás az OEM-szoftverek forgalmazási feltételeiben, hogy ezentúl nemcsak komplett számítógépek és főbb hardverelemek, hanem akármilyen részletességel együtt is vásárolható OEM-termék – tehát elképzelhető például printerkabel-Windows 2000 OEM-termékcsoport is.

TVNET új
www.tvnet.hu
a szélessávú internetszolgáltató

Internetszolgáltatás:

Kábeltéven - a leggyorsabban

Bérelt vonalon - a legmegbízhatóbban

Mikrohullámon - a legrugalmasabban

ADSL-en - a leghatékonyabban

1135 Budapest,
Csata u. 8. III. em.
Tel.: 256-6250;
Fax: 256-6251;
e-mail: info@tvnet.hu;
http://www.tvnet.hu

kukac

E-UTAZÁS

Mostanában már mindenki a nyarat szervezi és az utazási iradók prospectusait lapozgatja. Persze a modern ember interneten készíti elő az utazását. Mi az Adriára készülünk, az utazási portál ajánlatai között válogathatunk, van luxusszálló, villa, apartman, zimmer frei és kemping is. A világhálón barangolva a srácim remek világtúrotornyokat is találtak. Ez nagy kaland, képzeljék el, milyen romantikus lehet egy hetet tölteni egy világtúrotornyban, ami egyébként minden komforttal fel van szerelve. Alföldi gyerek vagyok, el sem tudom képzelni, milyen lehet egy ilyen torony. Szerencsére a nem kép is van róla, külön a szobákról, mert ez is látom, hogy a fűdősobában lévő türlőkőzre egy vasmacska van hímelve.

Mennyi kaland várhat az emberre egy ilyen zord világtúrotornyban, amely dacol az időjárás viszontagságaival! Be is hoztuk az interneten a torony műholdas időjárás-előrejelzését, a tervezett időpontban nyugodt lesz az idő, egyedül szerdán 15 óra 37 perckor várható majd egy kis felhősítés. A torony északi sarkánál a víz hőmérséklete 21 fokos, a sziklás résznél viszont 21,5. Ezt onnan tudjuk, hogy behívtuk a 6. Földközi-tengeri flotta hidrológiai előrejelzését, amit a tengeraltatójárók számára készítettek, de a nyaralók is használhatják.

A nejem akadémuskodik, hogy nincsenek-arrafelé cápák? Kékkattintunk egy tengerkutató hajó honlapjára, amely megnyugtató: a környéken csak apró rákok és gerinchúrós halak vannak, egy másik, gasztronómiai honlap meg is mutatja, hogy kérdéses halakat miként kell elkészíteni fehérboros fokhagymamártással. Már előre élvezem, milyen nagyszerű lesz esténként kiülni a világtúrotorny tetéjére és bámulni az ismeretlen csillagokat. Amelyek egyébként nem lesznek ismeretlenek, mert a greenwichi csillagvizsgáló weblapja pontosan jelzi, hogy aznap milyen lesz a csillagok állása. Már a nejem is lelkesedik, majd bármára sülvé integetünk a torony mellett elsuhanó tengerváros hajóknak. A fiam kideríti, hogy akkor korán kell kelniünk, mert az Adriai Házóási Társaság honlapja szerint az első hajó reggel 5.37-kor húz, el a torony mellett, leolvassa a hajó bruttó regisztertertonna adatait is, valamint, hogy hány éves a kapitány. Egy ornitológiai weblapról azt is megtudjuk, hogy a szigetén költ a géceszárnyú dalmái sirály, amely három tojást tojik.

A szőrfléleink kapcsán mindent megtudunk a kismemelt világtúrotornyról, olyan, mintha már ott is lennénk. A netről leolvassuk az áratat is, ezért úgy döntünk, hogy mégis a Dagály strandon fogunk nyaralni.

Trucis Bemérés

ALKÖZPONTI + HANGPOSTA
DECT RENDSZER

TELJES ELÉRHETŐSÉG

Elérési együttható

A Panasonic alközpontokhoz csatlakoztatható hangposta és DECT rendszerei garantálják, hogy Ön mindig elérhető legyen. A digitális DECT rendszerrel egy saját „mobil-hálózat” tulajdonosává válik. Az Ön által meghatározott területen a vezeték nélküli rendszer teljes lefedettséget biztosít, így bárki kötetlenül elérhető.

Ha a hívásra nem kíván válaszolni, a nagy kapacitású alközponti hangposta rendszer rögzítheti az üzeneteket, melyek akár több száz, személyre szabott postafiókon keresztül jutnak el a címzettekhez. Amennyiben a mellék-állomás digitális rendszerkészüléket használ, lehetséges van, hogy a felvétel alatt hallja az üzenetet, és ha mégis úgy dönt, hogy beszélni akar az üzenethagyóval, egyszerűen felvegye a telefont.

